

Dokument na schôdzu

B8-0322/2018 }
B8-0326/2018 }
B8-0328/2018 }
B8-0330/2018 }
B8-0332/2018 } RC1

4.7.2018

SPOLOČNÝ NÁVRH UZNESENIA

predložený v súlade s článkom 135 ods. 5 a článkom 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,

ktorý nahrádza tieto návrhy uznesenia:

B8-0322/2018 (PPE)
B8-0326/2018 (ECR)
B8-0328/2018 (Verts/ALE)
B8-0330/2018 (ALDE)
B8-0332/2018 (GUE/NGL)

o politickej kríze v Moldavsku po zrušení platnosti volieb primátora Kišínova (2018/2783(RSP))

Cristian Dan Preda, Tomáš Zdechovský, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Elmar Brok, Jaromír Štětina, Željana Zovko, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Ivan Štefanec, Luděk Niedermayer, Pavel Svoboda, Anna Záborská, Patricija Šulin, Lorenzo Cesa, Elisabetta Gardini, Tunne Kelam, Brian Hayes, Milan Zver, Bogdan Brunon Wenta, Csaba Sógor, Michaela Šojdrová, Siegfried Mureșan, David McAllister, Mairead McGuinness, Adam Szejnfeld, Romana Tomc, Eduard Kukan, Giovanni La Via, Lefteris Christoforou, Deirdre Clune, Seán Kelly, Dubravka Šuica, Sandra Kalniete, Ivana Maletić, Ivo Belet, Joachim Zeller, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Michal Boni, Stanislav Polčák, Jiří Pospíšil, Krzysztof Hetman, László Tőkés, Inese Vaidere
v mene Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov)
Charles Tannock, Karol Karski, Anna Elżbieta Fotyga, Notis Marias,

RC\1158287SK.docx

PE621.750v01-00 }
PE621.754v01-00 }
PE621.756v01-00 }
PE621.758v01-00 }
PE621.760v01-00 } RC1

Monica Macovei, Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská

v mene Európskych konzervatívcoŧ a reformistov

Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, María Teresa Giménez Barbat, Charles Goerens, Marian Harkin, Ivan Jakovčič, Ilhan Kyuchyuk, Patricia Lalonde, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells, Viktor Uspaskich, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Renate Weber, Cecilia Wikström

v mene Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu

Helmut Scholz, Merja Kyllönen, Dimitrios Papadimoulis, Stelios Kouloglou, Kostadinka Kuneva

v mene Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice - Severskej zelenej ľavice

Rebecca Harms, Heidi Hautala, Jordi Solé, Margrete Auken

v mene Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie

Uznesenie Európskeho parlamentu o politickej kríze v Moldavsku po zrušení platnosti volieb primátora Kišiňova (2018/2783(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o situácii v Moldavsku, a najmä na svoje uznesenie z 21. januára 2016 o dohodách o pridružení/prehĺbených a komplexných zónach voľného obchodu s Gruzínskom, Moldavskom a Ukrajinou¹,
 - so zreteľom na správu o vykonávaní pridruženia Moldavskej republiky z 3. apríla 2018,
 - so zreteľom na svoje legislatívne uznesenie zo 4. júla 2017 o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o poskytnutí makrofinančnej pomoci Moldavskej republike²,
 - so zreteľom na spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, ktorým sa stanovujú politické podmienky na poskytnutie makrofinančnej pomoci Moldavskej republike pripojené k legislatívnemu uzneseniu zo 4. júla 2017,
 - so zreteľom na hlasovanie parlamentu Moldavskej republiky z 20. júla 2017, ktorým sa prijímajú zmeny volebného systému,
 - so zreteľom na odporúčania OBSE/ODIHR a Benátskej komisie z 19. júla 2017,
 - so zreteľom na vyhlásenia predsedu Výboru Európskeho parlamentu pre zahraničné veci z 21. júna 2018, jeho spravodajcu Komisie pre Moldavsko a spolupredsedu Euronest, ako aj na vyhlásenia Európskej služby pre vonkajšiu činnosť z 20. júna 2018 a 27. júna 2018 o overovaní volieb primátora mesta Kišiňov,
 - so zreteľom na článok 2 Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Moldavskou republikou, v ktorom sa uvádza, že „dodržiavanie... demokratických zásad, ľudských práv a základných slobôd... je základom domácich a zahraničných politík zmluvných strán a predstavuje základný prvok tejto dohody“,
 - so zreteľom na článok 135 ods. 5 a článok 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Andrej Nastase vyhral voľby za primátora mesta Kišiňov po dvojkolovej voľbe v dňoch 20. mája a 3. júna 2018, pričom získal 52,57 % hlasov a porazil Iona Cebana, ktorý získal 47,43 % hlasov;
- B. keďže medzinárodní pozorovatelia volieb primátora mesta Kišiňov uznali výsledky a konkurenčnú povahu volebného súboja;
- C. keďže 19. júna 2018 súd v Kišiňove vyhlásil výsledky primátorských volieb za neplatné na základe toho, že obaja kandidáti sa voličom prihovárali na sociálnych médiách v deň

¹ Prijaté texty, P8_TA(2016)0018.

² Prijaté texty, P8_TA(2017)0283.

volieb, po zákonom ukončení kampane; keďže žiadny volebný súper nepožiadala o zrušenie volieb;

- D. keďže 21. júna odvolací súd v Kišiňove potvrdil rozsudok nižšieho súdu, pričom dospel k záveru, že komunikácia s voličmi na sociálnych médiách nezákonne ovplyvnila výsledky volieb;
- E. keďže 25. júna Najvyšší súd Moldavska potvrdil rozsudky nižších súdov, ktoré majú za cieľ zrušiť platnosť výsledkov primátorských volieb v Kišiňove;
- F. keďže Ústredná volebná komisia Moldavska 29. júna potvrdila rozhodnutie najvyššieho súdu o zrušení primátorských volieb v meste Kišiňov;
- G. keďže výzva „choďte voliť“, ktorú súdy považovali za nátlak a neprimerané ovplyvňovanie voličov, bola v minulosti bežnou volebnou praxou v Moldavsku a nikdy neviedla k zrušeniu volieb;
- H. keďže tento vývoj ohrozuje dodržiavanie európskych hodnôt a zásad zo strany Moldavska a ďalej oslabuje už aj tak slabú dôveru moldavských občanov v štátne inštitúcie; keďže moldavské politické strany vyhlásili, že ide o nebezpečný precedens pre budúce voľby a proti rozsudku súdov v Kišiňove protestovali tisíce ľudí;
- I. keďže medzinárodné spoločenstvo vrátane Európskej únie a Ministerstva zahraničných vecí Spojených štátov amerických kritizovalo toto rozhodnutie, pričom zdôraznilo, že vôľu voličov treba rešpektovať;
- J. keďže EÚ a Moldavsko prijali spoločný záväzok urýchliť svoje politické pridruženie a hospodársku integráciu, čo je proces, ktorý od krajiny predpokladá prijatie a vykonanie štrukturálnych a iných zásadných reforiem v súlade s ustanoveniami dohody o pridružení/DCFTA a programu pridruženia, a takisto zahŕňa záväzok Moldavska chrániť európske hodnoty vrátane dodržiavania ľudských hodnôt a slobôd, demokracie, rovnosti a právneho štátu;
- K. keďže vyhlásenie volieb za neplatné je znepokojivým a výrazným znakom pokračujúceho zhoršovania uplatňovania demokratických noriem v Moldavsku, a najmä pripomína, že nezávislé a transparentné súdnictvo je kľúčovým pilierom demokracie a zásad právneho štátu; keďže toto vyhlásenie preukazuje vzrastajúcu snahu o autoritárske a svojvoľné pravidlá a významné zníženie dôvery ľudí v ich orgány a inštitúcie;
- L. keďže parlament Moldavskej republiky, na rozdiel od negatívnych odporúčaní OBSE/ODIHR a Benátskej komisie, prijal v júli 2017 kontroverznú zmenu volebného zákona, ktorá vyvolala obavy z rizika neprimeraného vplyvu na kandidátov, volebné obvody s jediným kandidátom, nadmerných prahových hodnôt parlamentného zastúpenia v proporčionej zložke a riziko nedostatočného zastúpenia menšín a žien; keďže Benátska komisia tiež zdôraznila, že súčasná polarizácia obklopujúca túto legislatívnu iniciatívu nie je prejavom zmysluplných konzultácií a širokého konsenzu medzi kľúčovými zúčastnenými stranami;
- M. keďže podľa osobitného spravodajcu OSN pre situáciu obhajcov ľudských práv sú

obhajcovia ľudských práv z Moldavska obeťami osočovacích kampaní a čelia politicky motivovaným trestným obvineniam alebo sú ohrozovaní, keď obhajujú ľudí s nesúhlasnými hlasmi, pričom je obmedzený prístup novinárov k informáciám;

- N. keďže v októbri 2017, v dôsledku nedostatočného pokroku pri reforme súdnictva v Moldavsku a v dôsledku toho, že krajina nespĺnila podmienky EÚ, EÚ prijala rozhodnutie odložiť platbu vo výške 28 miliónov EUR v rámci programu reformy súdnictva v EÚ;
1. vyjadruje hlboké znepokojenie nad rozhodnutím vyhlásiť voľby primátora mesta Kišiňov za neplatné, ktoré prijal Najvyšší súd Moldavska na základe pochybných dôvodov a netransparentným spôsobom, čím sa výrazne narušila integrita volebného procesu;
 2. pripomína, že dôveryhodné, transparentné, spravodlivé a inkluzívne voľby sú základným kameňom každého demokratického systému, zachovávajú nestrannosť a nezávislosť súdnictva od akéhokoľvek druhu politického vplyvu a sú základom dôvery v politický systém krajiny, a že politické zasahovanie do súdnictva a vedenia volieb je v rozpore s európskymi normami, ku ktorým sa Moldavsko zaviazalo, a to najmä v rámci dohody o pridružení medzi EÚ a Moldavskom;
 3. vyjadruje silnú solidaritu s tisíckami osôb, ktoré protestujú v uliciach mesta Kišiňov, a spolu s nimi požaduje, aby moldavské orgány prijali vhodné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa rešpektovali výsledky volieb primátora mesta Kišiňov, ktoré sú odrazom vôle voličov a ktoré uznali aj národní i medzinárodní pozorovatelia; vyzýva orgány, aby zaručili právo na pokojný protest;
 4. naliehavo vyzýva moldavské orgány, aby zaručili fungovanie demokratických mechanizmov, trvá na tom, aby výkonná i súdna moc vzájomne rešpektovali oddelenie právomocí, plne podporovali demokratické zásady a dodržiavali zásady právneho štátu;
 5. vyjadruje vážne znepokojenie nad ďalším zhoršovaním demokratických noriem v Moldavsku, uznáva, že rozhodnutie súdov, ktoré už viackrát boli označené za politicky ovplyvňované a podnecované, je príkladom ovládnutia štátu a odhaľuje veľmi hlbokú krízu inštitúcií v Moldavsku, vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek početným výzvam medzinárodného spoločenstva úrady naďalej narúšajú dôveru ľudí v spravodlivosť a nestrannosť štátnych inštitúcií;
 6. domnieva sa, že po rozhodnutí o vyhlásení primátorských volieb v Kišiňove za neplatné neboli splnené politické podmienky na uvoľnenie makrofinančnej pomoci, a pripomína, že „predpokladom na poskytnutie makrofinančnej pomoci je, že prijímajúca krajina rešpektuje skutočné demokratické mechanizmy vrátane pluralitného parlamentného systému a zásad právneho štátu a že zaručuje dodržiavanie ľudských práv“;
 7. naliehavo vyzýva Komisiu, aby pozastavila všetky plánované úhrady makrofinančnej pomoci (MFP) Moldavsku, domnieva sa, že akékoľvek rozhodnutie o budúcich platbách by sa malo uskutočniť až po plánovaných parlamentných voľbách a za podmienky, že sa vykonajú v súlade s medzinárodne uznávanými normami a posúdia ich špecializované medzinárodné orgány a že budú splnené podmienky MFP;
 8. požaduje, aby Komisia pozastavila rozpočtovú podporu pre Moldavsko využitím

precedensu z júla 2015, keď sa takéto pozastavenie uskutočnilo v období po bankovej kríze; domnieva sa, že mechanizmus na pozastavenie podpory z rozpočtu EÚ by sa mal prijať ako reakcia na zrušenie platnosti primátorských volieb v Kišínove a že tento mechanizmus by mal obsahovať zoznam podmienok, ktoré majú implementovať moldavské orgány a ktoré by mali zahŕňať potvrdenie volieb v Kišínove a konkrétne, na výsledky zamerané a vyčerpávajúco transparentné vyšetrovanie, ako aj vymáhanie majetku a trestné stíhanie páchateľov v prípade bankových podvodov;

9. vyzýva moldavské orgány, aby sa zaoberali odporúčaniami OBSE/ODIHR a Benátskej komisie o volebnej reforme;
10. opätovne zdôrazňuje svoje obavy týkajúce sa koncentrácie ekonomických a politických právomocí v rukách úzkej skupiny ľudí, zhoršovania právneho štátu, demokratických noriem a dodržiavania ľudských práv, nadmernej politizácie štátnych inštitúcií, systémovej korupcie, nedostatočného vyšetrovania bankových podvodov v roku 2014 a obmedzenej plurality médií; vyjadruje znepokojenie nad nedostatočnou nezávislosťou súdnictva a najmä nad prípadmi selektívnej spravodlivosti, ktoré sa používajú ako nástroj na vytváranie tlaku na politických odporcov; vyzýva moldavské orgány, aby reformovali súdny systém vrátane vymenúvania nových sudcov, aby sa zabránilo tomu, aby súdnictvo zasahovalo do volebného a politického procesu alebo iným spôsobom oslabovalo demokraticky vyjadrenú vôľu moldavského ľudu,
11. je znepokojený tým, že politickí odporcovia a ich právni zástupcovia sú prenasledovaní zo strany moldavských orgánov prostredníctvom vykonštruovaných obvinení a trestných konaní, a upozorňuje, že orgány tým porušujú zásady právneho štátu a práva politických oponentov a právnych zástupcov;
12. vyjadruje poľutovanie nad tým, že po bankových podvodoch v roku 2014, počas ktorých bola z moldavského finančného systému ukradnutá celkovo približne 1 miliarda USD, orgány dosiahli veľmi malý pokrok pri ich dôkladnom a nestrannom vyšetrovaní; naliehavo vyzýva, aby sa vyvíjalo úsilie o vymoženie odcudzených finančných prostriedkov a postavenie zodpovedných osôb pred spravodlivosť bez ohľadu na ich politickú príslušnosť; domnieva sa, že je to nevyhnutné na obnovenie dôvery moldavských občanov v inštitúcie a obnovenie dôveryhodnosti orgánov;
13. vyzýva moldavské orgány, aby rešpektovali medzinárodné zásady a najlepšie postupy a zaručili priaznivé prostredie pre občiansku spoločnosť; vyjadruje znepokojenie najmä v súvislosti s tým, že do súčasných návrhov právnych predpisov o MVO, o ktorých sa v súčasnosti diskutuje v parlamente, sú začlenené ustanovenia, ktoré by mohli obmedziť zahraničné financovanie moldavských MVO;
14. vyzýva moldavský parlament, aby sa pred konečným prijatím nového audiovizuálneho kódexu poradil s občianskou spoločnosťou a nezávislými médiami a zamietol jeho „reformu duálnej destinácie“; vyjadruje znepokojenie nad tým, či nezávislé, miestne a opozičné médiá v Moldavsku, ktoré okrem iného nemajú dostatočné zdroje, budú schopné implementovať požiadavky nového zákona týkajúce sa povinného miestneho obsahu;
15. vyzýva ESVČ a Komisiu, aby podrobne monitorovali vývoj vo všetkých týchto oblastiach a aby o ňom Parlament náležite informovali;

16. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (PK/VP), Európskej službe pre vonkajšiu činnosť, Rade, Komisii a členským štátom, prezidentovi, premiérovi a predsedovi parlamentu Moldavskej republiky, OBSE/ODIHR a Benátskej komisii.